

Упражнение 5. Неокласическата икономическа школа

Задача 1. Попълнете таблицата

Посочете номера на съответната школа, икономист и определение на реда в таблицата за всяко от понятията. За някои понятия са възможни повече от един отговор.

Икономическа школа

1. Австрийска (субективна) школа
2. Лозанска (математическа) школа
3. Кеймбриджка школа

Икономисти

1. Ойген Бьом-Баверк
2. Алфред Маршал
3. Карл Менгер
4. Джон Хикс
5. Вилфредо Парето
6. Уилиям Стенли Джевънс
7. Фридрих фон Визер
8. Артър Сесил Пигу
9. Джон Бейтс Кларк
10. Едуард Чембърлейн
11. Леон Валрас
12. Абба Лернер

Определения

1. Промяната, която настъпва в търсенето на даден продукт и е директно следствие от промяната в цената на продукта.
2. Виджане, според което при наличието на свободна конкуренция и хомогенност на факторите на производство, разпределението на техните доходи ще съответства на пределната им производителност.

3. Формален модел на икономиката, който включва търсенето и предлагането на различни пазари. При наличието на свободна конкуренция и свободно ценообразуване се достига до ситуация, при която всеки от пазарите се намира едновременно в равновесие с другите.
4. Пазарна структура, при която съществува свобода пред навлизането и излизането в отрасъла и има много фирми в отрасъла, но се формира цена, която е по-висока, отколкото при съвършена конкуренция. Потребителят плаща за разнообразието на предлаганите му продукти.
5. Блага, при които е невъзможно предлагането да се ограничи само до онези потребители, които са платили за него. При това положение потенциалните производители няма икономически интерес да предлагат благото.
6. Стремех за премахването на чувството на неудовлетворение, породено от липсата на нещо, чрез премахването на самата липса.
7. Онова, за което се смята, че може да задоволи нашите нужди.
8. Специфично отношение на хората към определени неща, което се поражда от комбинацията между полезността и оскъдността на нещата.
9. Анализ на изменението на определена величина при изменението на друга величина с 1 единица.
10. Състояние, при което производствените фактори са насочени в производството на онези стоки и услуги по такъв начин, че при съществуващите доходи и цени в най-голяма степен се постига удовлетворяване на потребителските предпочитания. Производството е оптимално, тъй като никой чрез доброволна размяна не може подобри собственото си благосъстояние. Пределните разходи са равни на цената.
11. Графичен инструмент за анализ на потребителското поведение, който показва съвкупността от комбинации от различни количества на два продукта, носещи едно и също равнище на полезност на потребителя.
12. Количеството от даден продукт, което трябва да се отнеме при добавянето на една единица от друг продукт, така че да не настъпи промяна в полезността за потребителя.
13. Промяната, която настъпва в търсенето на даден продукт и е резултат от промяната в реалния доход, следствие от промяната в цената на самия продукт.

14. Виждане, според което съществуват ситуации, в които пазарът не е в състояние да достигне алокативна ефективност и е възможно да се подобри благосъстоянието на едни, без това да става за сметка на други.
15. Намаляването на средните разходи при увеличаването на обема на произведената продукция от фирмата.
16. Ситуация, при която част от разходите или част от ползите не се поемат от участниците в пазарното отношение, а от трета страна, която няма пряко отношение към него.
17. Виждане, според което при постепенното задоволяване на всяка една отделно взета нужда, се губи нейната интензивност.
18. Значението, което придобива поради оскъдността си дадено благо, заради това че дори последната налична единица от него задоволява някаква наша нужда.
19. Най-маловажната нужда, до задоволяването на която може да се стигне, при оскъден запас от блага.
20. Полезността от онова конкретно количество благо, което е предназначено за задоволяването на пределната нужда.
21. Ситуация, при която е невъзможно да се подобри благосъстоянието на дадено лице, без да се намали благосъстоянието на друго лице.
22. Математически доказано твърдение, според което при наличието на свободна конкуренция всяко общо пазарно равновесие води до оптимално разпределение на ресурсите.
23. Виждане, според което човек се стреми да задоволи различните си нужди по такъв начин, че в момента на прекъсване на задоволяването всички нужди са с еднаква интензивност.
24. Значението, което придобиват определени блага, заради способността си да задоволяват определени наши нужди.
25. Математически доказано твърдение, според което всяко ефективно разпределение на ресурсите може да бъде постигнато при определено общо пазарно равновесие при свободна конкуренция.
26. Намаляване на средните производствени разходи, което е резултат от разрастването на отрасъла или свързаните с него отрасли.
27. Чувствителността на промяната на търсеното количество при промени в цената.

28. Възнаграждение за уникалните качества на ресурса, които се проявяват само за определен период от време, през който ресурсът е в текущата си употреба и е в ограничено количество.
29. Разликата, с която максималната цена, която е склонен да плати потребителя, превишава установената пазарна цена.
30. Изучаването на цените, търсенето и предлагането и тяхното взаимодействие на един отделен пазар.

Понятие	Школа	Икономист	Определение
маргинализъм			
алокативна ефективност			
крива на безразличие			
пределна норма на заместване			
ефект на дохода			
ефект на заместването			
закон за пределната полезност на факторите на производство			
теория за общото равновесие			
недостатъчност на пазара (пазарни провали)			
вътрешни икономии от мащаба			
външни (екстернални) ефекти			
монополистична конкуренция			
обществени блага			
нужда			

първи закон на Госен			
втори закон на Госен			
полезност			
благо			
загриженост			
ценност			
пределна нужда			
пределна полезност			
оптимум на Парето			
Първа теорема на благосъстоянието			
Втора теорема на благосъстоянието			
външни икономии от мащаба			
еластичност			
квази-рента			
потребителски излишък			
частично равновесие			

Задача 2. Вярно или грешно е твърдението?

1. В Неокласическата школа икономическите явления се изследват и оценяват от позицията на националното стопанство.
2. Неокласическата школа до голяма степен игнорира юридическата и организационната рамка, в която се осъществяват икономическите трансакции.
3. При теорията на потребителския избор потребителят се намира в равновесие, когато пределната норма на заместване на две различни стоки е по-голяма от отношението между техните цени.
4. Теорията за общото пазарно равновесие е своеобразно представяне на постановката на Адам Смит за невидимата ръка на пазара в математическа форма.
5. В неокласическата теория се обръща особено внимание на промените в народонаселението.
6. Теорията за стойността на маржиналистите е изградена върху оценъчните съждения на индивидите спрямо съответните стоки.
7. Полезността на даден продукт не е свързана с неговите обективно съществуващи свойства.
8. Полезността е обективно явление.
9. Една от основните задачи на неокласическата школа е да открие общовалидни закони за промяна на социалните и дългосрочни икономически условия.
10. В неокласическия анализ относителната полезност на богатата е достатъчна за моделиране на потребителския избор. Не е необходимо да знаем тяхната абсолютна полезност.
11. В модела на Валрас приходите от продажбата на средствата за производство са равни на приходите от продажбата на стоки и услуги при наличието на съвършена конкуренция и равновесие.
12. Кеймбриджката школа основава анализа си на частичното, а не на общото равновесие.
13. Алфред Маршал е застъпник на задълбоченото използване на математиката в икономическата наука.
14. Ценността не може да съществува без полезността, докато

полезността може да съществува без ценността.

15. От гледна точка на разходите за производство, то е оптимално, когато съотношението между факторните цени е равно на съотношението между пределните продукти на факторите.
16. Всички еднакви конкретни количества блага от даден оскъден запас взети поотделно имат еднаква полезност.
17. Всички еднакви конкретни количества блага от даден оскъден запас имат еднаква ценност.
18. Алфред Маршал доразвива теорията на Томас Малтус за народонаселението.
19. Един от недостатъците на работата на Алфред Маршал е свързан с това, че ограничава анализа си само до свършената конкуренция и напълно игнорира монопола като пазарна структура.
20. Икономическият анализ на Алфред Маршал се отдалечава от психологизма на австрийската школа.
21. Алфред Маршал разграничава два периода на пазарно равновесие.
22. Маршал споделя теорията за стойността на Рикардо и Маркс.
23. Според Маршал колкото по-дълъг е разглеждания период, толкова по-голяма е ролята на производствените разходи върху стойността.
24. Маршал отрича държавната намеса в пазарната икономика под формата на данъци и субсидии.
25. Алфред Маршал не разглежда проблема с разпределението на производствените блага.